

Luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin munien ottamista haltuun ja pesinnän häirintää sekä munien ja poikasta kuljettamista ja hallussapitoa

Hakija

Oulun yliopisto

Asia

Lupahakemus etelänsuosirrin munien ottamiseksi haltuun, hautomiseksi ja poikasten palauttamiseksi pesään tai luontoon tutkimustarkoituksessa ja eläimistön suojelemiseksi Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa etelänsuosirrin (*Calidris alpina schinzii*) munien ottamiseksi haltuun, sekä niiden keinohautomiseen ja pesiin palauttamiseen tai lentokykyiseksi kasvattamiseen ja sen jälkeiseen vapauttamiseen. Toiminnan tavoitteena on lisätä etelänsuosirrin poikastuottoa ehkäisemällä munavaiheessa tapahtuva pesintöjen tuhoutuminen pesäpredaation, tulvien tai muiden syiden takia. Hakemus koskee pesimäkausia 2024–2025 (20.4.–30.7.).

Toimenpiteet koskevat Lumijoen, Siikajoen ja Hailuodon kuntien alueilla olevia Natura-alueita: Liminganlahti FI110220, Säärenperä ja karinkannanmatala FI1105201, Siikajoen lintuvedet ja suot FI1105202, Hailuoto, Isomatala-Maasyvänlahti FI1100203 ja Haliluoto, pohjoisranta FI1100201. Natura-alueille tullaan hakemaan lupaa toimenpiteitä varten Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta kevään 2024 aikana. Hakijalla on aiempaan seuranta- ja tutkimustoimintaan voimassa olevat Natura-alueita (POPELY/688/2023) ja lajia (VARELY/1693/2023) koskevat poikkeamisluvat.

Etelänsuosirri on Suomessa erittäin uhanalainen (EN). Kahdessa 2000-luvun alun tarkastelussa alalaji arvioitiin äärimmäisen uhanalaiseksi (CR). Pääosa Suomen etelänsuosirreistä pesii keskisen Perämeren niittyrannoilla, missä parimäärä (vuonna 2023 n. 25) on pudonnut noin puoleen siitä mitä se oli vielä jokin aika sitten. Koko Suomen kanta on korkeintaan noin 30–40 paria, mikä lienee 10–20 % koko Itämeren kannasta. Seuraavassa uhanalaisuustarkastelussa laji tulleeikin arvioiduksi äärimmäisen uhanalaiseksi. Nyt se on kiireellisesti suojeltavien lajien luettelossa.

Perämeren populaatiota on seurattu tarkasti 21 vuoden ajan. Populaation kasvuun vaikuttavat tekijät tunnetaan nyt hyvin. Tutkimusjakson aikana parimäärä oli parhaimmillaan noin 50, ja parhaimpina vuosina kuoriutui noin 100 poikasta. Viime aikoina poikastuotto, ja sen myötä rekryyttien (pesimään palaavien nuorien lintujen) määrä on ollut huomattavasti alhaisempi, 2020-luvulla 20–40 kuoriutunutta poikasta. Näistä noin 20 % palaa pesimään. Tärkeimpiä kuoriutumistulosta alentavia tekijöitä ovat pesäsaalistus ja lisääntyneet tulvat. Mikäli merkittävää muutosta parempaan ei tapahdu, nykyinen poikastuotanto ei riitä populaation kasvuun, joka siten on hyvin altis satunnaisille negatiivisille muutoksille esim. aikuissäilyvyydessä. Lisäksi sukusiitostaakan uhka lisääntyy. Pesimäalueita on kunnostettu ja hoidettu EU:n CAP-tuen turvin. Tämä toiminta jatkuu ainakin tulevan tukikauden ajan (2023–27), ja hoitomenetelmiä on muokattu aiempaa tehokkaammiksi. Pesimäalueiden puute ei siis rajoittane populaation kasvua. Nyt ja tulevina vuosina on myös käynnissä HELMI-

projektin petopoistohankkeita, jotka kohdistuvat kuitenkin vain vieraspetoihin, joten pesäsaalistus pysynee merkittävänä uhkana.

Edellä esitetyn vuoksi hakijat ovat aloittamassa hankkeen, jossa jälkeläistuotantoa pyritään parantamaan sulkemalla pois pesäsaalistuksen vaikutus. Tarkoituksena on (1) lisätä poikastuottoa, (2) saada populaatio kasvu-uralle, ja mahdollisesti myöhemmin toteutettavan laajemman hankkeen pohjaksi (3) tutkia palaavatko istutuspoikaset pesimäalueelle ja selvittää ylipäänsä menetelmän käyttökelpoisuutta.

Perusteluna voidaan myös esittää, että alla esitetty toteutustapa ei hyvin suurella todennäköisyydellä lisää saalistuksesta ja muista syistä tapahtuvaa pesä- ja poikaskuolleisuutta.

Toiminta ja tutkimussuunnitelma: Hanke toteutettaisiin keräämällä pesistä munat heti niiden löytämisen jälkeen, korvaamalla munat tekominulla ja keinohautomalla munat hautomakoneessa untuvikoiksi. Keinomunapesien saalistuspaineen oletetaan olevan alkuperäisiä pesiä pienemmän. Ensisijaisesti untuvikot tai kuoriutumaisillaan olevat munat palautetaan alkuperäisiin pesiin, mutta, toissijaisesti, jos alkuperäiset pesät tekominuneen ovat tuhoutuneet, ne kasvatetaan lentokykyisiksi ennen vapautusta. Alkuvaiheessa (2024–2025) hanke on pienimuotoinen käsittäen vain helposti saavutettavat Lumijoen ja Siikajoen pesimäalueet (n. 15 paria), mikä on noin puolet koko Perämeren kannasta. Kerättäviä munia tulee olemaan enintään 60. Myöhemmin, mikäli menetelmä osoittautuu hyväksi (ennustamattomia tappioita ei tule ja poikastuotto lisääntyy merkittävästi) ja hankkeelle saadaan kattava rahoitus, sitä laajennetaan koko Perämeren populaatioon ja jatketaan vähintään viiden vuoden ajan (2026–30). Arvio jatkohankkeen mahdollisuuksista arvioidaan keväällä 2025. Arviossa käytetään tietoa poikueiden seurannasta ja Ruotsin projektin tuloksista (ks. alla). Näistä keskeisin on kasvatettujen poikasten asettuminen (tapahtuu luonnonpoikasilla pääosin kolmantena kesänä) pesimään kohdealueille.

Ruotsissa on alkanut vastaavanlainen hanke etelänsuosiirreillä (<https://en.nordensark.se/nyhetsarkiv/head-start-for-southern-dunlins/>), ja samantapaisia kasvatusprojekteja on Brittein saarilla tehty vastikään useammalla kahlaajalajilla (mustapyrstökuiri, kuovi, lusikkasirri). Näistä saatuja menetelmiä ja kokemuksia hyödynnetään soveltuvin osin.

Hakijat ovat suunnitelleet kasvatusta vaihtelevin menetelmin, joiden yhteenveto ja hyöty- ja riskiarvio populaation kasvun kannalta on toimitettu hakemuksen liitteenä. Eri menetelmien taustaksi kerrottakoon, että jos munat kerätään alkukaudesta, linnut munivat lähes aina uusintapesän. Oulun seudun populaatiosta tehtyjen tutkimusten mukaan uusintapesien jälkeläistuotto rekrytteinä ei ole yhtä hyvä kuin ensimmäisten pesien. Ilmiö johtuu pesinnän viivästymisestä, mutta varsinaista mekanismisyyttä ei tunneta. Riskiarvio perustuu siihen, että keinohaudonnassa, poikasten kasvatuksessa, istutuksen jälkeen tai ennen rekrytoitumista tapahtuu ennustamattomia tappioita. Arvio tehdään pahimman mahdollisen vaihtoehdon pohjalta, vaikka nyt jo tiedetään, että munien ja poikasten kuljettaminen on hyvin riskitöntä. Vastaavanlainen munien siirto hautomakoneeseen, ja kuoriutumisen jälkeen takaisin pesiin on samalla tutkimusalueella tehty suokukoilla eikä ongelmia ole ilmennyt. Poikasten kasvatusmetodiikkaan on myös saatavissa koeteltua tietoa Ruotsista ja muilta lajeilta. Puolikasvuisten tai aikuisten poikasten istutuksen jälkeisiin tapahtumiin liittyy epävarmuutta. Ei mm. tiedetä mikä on emojen rooli lähes lentokykyisten poikasten myöhemmässä hoidossa. Yksittäiset havainnot tosin viittaavat siihen, että side vanhempiin on viimeisen (kolmannen) maastopoikasviikon aikana jo löyhä, ja siitä huolimatta poikaset palaavat syntymäniitylleen tai lähialueille.

Toimintatapa, jossa pesiin sijoitetaan tekomunat ja vastakuoriutuneet poikaset tai kuoriutumassa olevat munat palautetaan alkuperäiseen pesäänsä, on arvioitu riskittömimmäksi. Jos alkuperäinen pesä on tuhoutunut, poikaset kasvatetaan lentokykyisiksi tai lähes lentokykyisiksi ja vapautetaan sitten pesimäalueelle alhaisen petopaineen paikkoihin. Poikasten hyväksymistä seurataan jokaisella pesällä ensimmäisen vuorokauden ajan. Mikäli se epäonnistuu yhdenkään pesän kohdalla, siirrytään kuoriutumaisillaan olevien munien palautukseen ja kuoriutuneiden (ja hylättyjen) poikasten osalta häkkikasvatukseen.

Munien keruu: Munat siirretään hautomakoneeseen mahdollisimman nopeasti (alle 3 tunnin sisällä). Keräämiseen ja kuljettamiseen käytetään turvallisia kuljetussäiliöitä ja keräämismenetelmiä. Tekomunat on aiemmin hyväksytty ainakin lyhyellä aikavälillä (emot ovat hyväksyneet tekomunat, kun munat on korvattu niillä emojen pyydystämisen ajaksi rengastamista varten). Menetelmää on kokeiltu suokukolla. Tässä vaiheessa ei ole todennäköisiä riskejä, mutta tekomunien hyväksymistä seurataan ensimmäisen vuorokauden ajan (heti vaihdon jälkeen ja 3–12 tunnin kuluttua riippuen lämpötilasta).

Haudontavaihe ja poikasten palauttaminen pesiin: Kuoriutumista seurataan kaksi kertaa päivässä kuoriutumisvaiheessa ja tekomunapesiä seurataan kolmen vuorokauden välein. Viimeinen käynti ajoitetaan aina vuorokautta ennen munien kuoriutumista hautomakoneessa. Kuoriutuville poikasille on erillinen toinen hautomakone, jossa munakohtaiset eriöt. Poikasten vienti pesälle suunnitellaan etukäteen tarkasti ja tehdään noin 12 tunnin sisään kuoriutumisesta. Voidaan palauttaa myös särömunat, mikäli ko. kaudella päivittäinen pesien säilyvyys vaikuttaa korkealta. Kun poikaset ovat kuoriutuneet, poikaset laitetaan pussiin ja lämpöpussi (kädenlämmitin) mukaan. Todennäköisesti riskitön vaihe, joskin hyväksyminen on testaamatta, mutta menetelmä on onnistunut suokukolla. Poikaset on tarkoitus rengastaa metallirenkain ja tunnuksellisin lukurenkain tulevaa seurantaa varten.

Poikasten isoksi kasvattaminen: Jos poikaset joudutaan kasvattamaan isoiksi, alkukasvatus tapahtuu sisätiloissa, kunnes poikasten lämmönsäätelykyky hyvin kehittynyt (n. 7 pv). Menetelmän yksityiskohdat (hygienia, ravinto, häkkikoko) kopioidaan Ruotsin projektista ja saksalaisen yhteistyökumppanin suokukkoprojektista. Isojen poikasten kasvatus tapahtuu ulkohäkeissä, jotka rakennetaan petotiiviiksi. Ulkohäkeissä on sisätiloihin verrattuna enemmän liikkumatilaa, vaihteleva lämpötila, luonnonravintoa ja peto- sekä sääsuoja. Menetelmän yksityiskohdat (hygienia, ravinto, häkkikoko ja totutus petouhkaan) kopioidaan Ruotsin projektista. Isojen poikasten vapauttaminen n. 17 päivän ikäisenä ilman totutustarhaa alhaisen petopaineen paikkoihin (tiira- ja loppikoloniat) nykyiselle pesimäalueelle tai alueille, joilla suosirri on vasta pesinyt.

Määräykset, joita hakemus koskee

Etelänsuosirri on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu lintulaji. Lisäksi laji on erittäin uhanalainen. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rahoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista kyseisessä pykälässä mainituilla perusteilla. Kielloista voidaan poiketa, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai saavuttamiselle ja jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa, kannan lisäämis- tai uudelleenistutustarkoituksessa taikka näitä varten tapahtuvan kasvatuksen mahdollistamiseksi sekä kasviston ja eläimistön suojelemiseksi.

Luonnonsuojelulain 87 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajin yksilöiden, ja niiden osien, johdannaisten tai munien hallussapito ja kuljetus on kielletty. Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 87 §:ssä säädetyistä kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan etelänsuosirrin munien ottamiseen haltuun, keinohautomiseen ja kasvattamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.8.2024 asti.
- 2 Lupa koskee Lumijoen ja Siikajoen pesimäalueita. Tällä luvalla saa ottaa haltuun munat korkeintaan 10 pesältä vuosittain. Pesien valinnassa tulee arvioida sitä, mitkä pesät ovat suurimmassa riskissä saalistuksen suhteen.
- 3 Jos toimenpiteiden huomataan aiheuttavan ennalta-arvaamatonta poikasselvityksen heikentymistä, jota ei pystytä olemassa olevan tiedon avulla ehkäisemään, toiminta (uusien munien kerääminen) tulee keskeyttää.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisesti toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä ja munien ja poikasten hallussapitopaikassa (esim. sähköisesti) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 6 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida vuoden loppuun (31.12.2024) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/700/2024 varustettuna. Raportista tulee ilmetä: (1) Hankkeeseen sisällytettyjen munien ja pesien määrä, (2) selvitys tekomunien hyväksymisestä, (3) pesille palautettujen poikasten ja kuoriutuvien munien määrä sekä tieto siitä, hyväksyivätkö emot ne, (4) isoiksi kasvatettujen poikasten määrä ja arvio niiden vapautuksen onnistumisesta, (5) kuolleiden poikasten ja kuoriutumattomien munien määrä, ja (6) arvio toiminnan vaikutuksesta etelänsuosirrin poikastuottoon lupa-alueella. Mikäli poikasista saadaan rengaslöytöjä raportointivelvoitteen aikana, myös ne voidaan lisätä raporttiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n ehdot poikkeusluvan myöntämiselle. Luvan mukaisista toimista ei arvioida olevan haittaa etelänsuosirrin suotuisan suojelutason saavuttamiselle, vaan ne todennäköisesti edesauttavat sitä lisäämällä lajin poikastuottoa hakemusalueella.

Poikkeaminen on tarpeen eläimistön suojelemiseksi sekä tutkimus- ja kannanlisäämistarkoituksissa. Etelänsuosirri on erittäin uhanalainen ja pienen parimäärän takia altis satunnaisille uhkatekijöille ja jopa sukupuutolle. Hankkeella saadaan tietoa menetelmän toimivuudesta etelänsuosirrin poikastuotannon lisäämisessä ja lajin suojelussa. Hakija on toteuttanut samankaltaisen tutkimuksen aiemmin suokukolla, jolla menetelmä toimi hyvin. Lisäksi vastaavia toimia on kokeiltu

etelänsuosirillä Ruotsissa, ja sieltä saatuja kokemuksia on käytetty hyväksi hanketta suunniteltaessa.

Lupa-aika on rajattu yhteen vuoteen ja projektiin otettavien pesien määrä kymmeneen, koska menetelmää vasta kokeillaan kyseisellä lajilla kyseisellä alueella. Tutkimusalueella pesii noin 15 paria, joten näin menettelemällä kaikkia alueen pesintöjä ei häiritä. Pesät tulee valikoida niin, että alueen riskialtteimmat pesät pyritään sisällyttämään tutkimukseen. Mikäli menetelmä todetaan toimivaksi ja sitä halutaan jatkaa, pesämäärää ja lupa-aikaa voidaan tarkastella uudestaan uuden lupahakemuksen yhteydessä.

Hakemusalueelle sijoittuu seuraavat Natura 2000-alueet: Liminganlahti FI110220, Säärenperä ja karinkannanmatala FI1105201, Siikajoen lintuvedet ja suot FI1105202, Hailuoto, Isomatala-Maasyvänlahti FI1100203 ja Hailuoto, pohjoisranta FI1100201. Luvan mukaisilla toimilla ei ole vaikutusta alueiden suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, joten Natura vaikutusten arviointia ei tarvita. Tarkoituksena on suojella alueilla pesivää uhanalaista lintulajia, eikä alueille kohdistuvia käyntikertoja aiheudu kohtuuttoman paljon.

Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1§, 33§, 34§, 69§, 70§, 72§, 83§, 87§, 88§, 89§, 121§

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artiklat 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Etelänsuosirrin parimäärä on Suomessa enää 30–40, ja uusia toimia lajin suojelemiseksi on tarpeen kokeilla mahdollisimman pian. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja vahvan linnustonsuojelullisen intressin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (PPLY) pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Lumijoki kirjaamo@lumijoki.fi

Siikajoki kunnanvirasto@siikajoki.fi

Hailuoto kunnanvirasto@hailuoto.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/700/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/700/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 07.03.2024 12:38

Esittelijä Maanpää Liisa 07.03.2024 12:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamis- ajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.